

Nem alakul meg a szegedi élelmezési szövetkezet.

(Saját tudósítónktól.) A szeptemberi közgyűlés tudvalevőleg beható, sokszor szenvedélyes közbeszólásokkal fűszerezett vita után úgy határozott, hogy a drágaságon a többi között azzal is segíteni kíván, hogy élelmicikkek beszerzésére alkalmi egyesülést létesít, amelyhez a város a Back-féle őrlési díjakból nyert 100.000 koronával, nagyobb vállalatok és cégek szintén 100.000 koronával járulnának. A közgyűlési határozatnak ezt a részét dr. Turóczy Mihály, tiszti főügyész megfellebbezte, a polgármester pedig az élelmezési szövetkezet ügyében pénteken délutánra bizottságot hívott egybe. Mindezeket kívül eddig az történt a szövetkezet létesítéseért, hogy a városi hozzájárulás biztosítására nem sikerült a hatóságot megnyerni, Back Bernát — amint a mai ülésen kijelentette, — más célra szánta ezt az összeget, magánosok pedig mintegy 50.000 koronát ajánlanak fel.

A pénteken délután tartott bizottsági ülésen az a vélemény nyert többséget, hogy a szövetkezetet nem kell megalakítani, mert: máshol sem lehet olcsóbban vásárolni, mint Szegeden, ez a mozgalom megkésett, a szövetkezet csak ráfizetéssel tud majd dolgozni, a legtöbb élelmicikket beszerezte eddig is a hatóság, amely a jövőben más élelmicikkeket is fog vásárolni. Nem kezdünk vitát most már ezekkel az érvekkel, hiszen a bizottság ahelyett, hogy a közgyűlés határozatának szerzett volna érvényt, azzal a szembehelyezkedett, de hangsúlyoznunk kell, hogy a közgyűlés módot adott arra, hogy a helyzet javítása megkíséreltessék, a hatóság nagy gondnal és felelősséggel járó munkájához munkatársakat kapjon. A bizottság úgy találta, hogy mindezekre nincs szükség.

A határozat az lett, hogy a hatóság, az eddigieken felül más élelmi cikkeket is be fog szerezni és bevásárlásainál szakemberek tanácsát és közreműködését fogja kérni.

Dr. Somogyi Szilveszter miután ismertette a közgyűlés határozatát, mely a kereskedelmi szövetkezetéről szól, a szövetkezet megalakításának módjait fejtegette. A polgármester elmondta, hogy a pénzintézetek nem akarnak az alakulásban részt venni s ezért a szükséges tőke felét a város adja a Back-féle őrlési díjakból, másik felét a közönségnek kell összehozni. Százezer koronával indulna a szövetkezet, melyben minden ezer korona egy szavazati joggal bírna az alakuló közgyűlésen. Ennek a szövetkezetnek nem lehetne az a célja, mint más kereskedelmi szövetkezeteknek, melyek csak a saját tagjaik érdekeit tartják szem előtt, hanem altruisztikus alapon kell állania, mely a város egész közönségének érdekeit szolgálja.

Wimmer Fülöp: A tőke beszerzését illetőleg nem látja be, hogy a város miért csak felét adja az alaptőkének. Azt gondolja, hogy a város az egész 80.000 koronát megadhatná. Azonban, ha a város ebbe belemenne, mégis kénytelen azt mondani, hogy a szövetkezet már elkészült. Szeptember elején, mikor előhozták, egész más volt a helyzet, míg most novemberben már egészen más viszonyok vannak. A liszt-szükséglet már fedezve van, fát nem lehet olcsón szerezni, zsir beszerzésére már intézkedett a város, tehát a szövetkezet feladatainak egy része elkészült, más része teljesedésbe ment.

Dr. Somogyi Szilveszter kijelenti, hogy a szövetkezet a közelgő télre már hat hónappal megkésett, azonban a jövőről kell gondoskodni. Felsorolja, hogy Szegednek egy napon 25 vagon fára van szüksége, husról, zsirról gondoskodott a város, sertésekre most alkuszik, a tej kérdése nehezen oldható meg, mert ez kiesik a hatóság kezéből. A szövetkezetnél csak az lehet vitás, hogy a 100.000 korona alaptőke elég lesz-e akkor, mikor a város naponta 150.000 koronát eszik meg.

Balogh Károly pénzügyi tanácsos szerint a 80.000 korona fölött nem lehet rendelkezni, mert még el sem fogadta a város.

Pásztor József: Bizonyos, hogy nem fogja visszautasítani.

Balogh Károly: Ezt nem tudom. De most egy oly szerencsétlen áramlat van, hogy még ez is lehetséges. Ajánlja, hogy a szövetkezet alaptőkéjét 100 koronás részjegyekből hozzák össze s minden polgár jegyezzen, akinek kereseti adója legalább 500 korona.

Holtzer Emil elkészítettnek tartja az akciót s azt hiszi, hogy ez semmiféle előnyt nem nyújt a közönségnek, mert most mindenütt egyforma árak vannak.

Weiner Miksa szintén feleslegesnek tartja a szövetkezetet, mivel úgy látja, hogy a város elég élelmiszert tud beszerezni.

Pásztor József arra hívja fel a bizottság figyelmét, hogy a háború legalább még néhány hónapig el fog tartani, azután jön a békétárgyalás és hosszú ideig tart a leszerelés is, mely után még egy-két évig nem szűnik a drágaság. A háború után egy ideig a külföld meg elzárva fogja tartani határait, s még néhány keserves év következik. A szomszédban is több helység van, ahol sok mindent lehet olesó áron kapni. Hivatkozik a bizottság néhány tagjára, akik munkásaikat olesón látják el élelmiszerekkel. Ha ők tudnak olesóbban vásárolni, tudhat a szövetkezet is. A közgyűlés elhatározta a szövetkezet alakítását s a bizottságnak joga van olyan javaslatot tenni, hogy a szövetkezet ma nem segítene, ő azonban ilyen javaslatot nem lépne elő. Csak egy kérdés van. Van-e mód ezt olyan keretek között megalakítani, hogy a jövőben ki tudja elégiteni azokat a reményeket, melyeket a közönség hozzá fűz.

Dr. Krausz József: A piacon most némi megkönnyebbülést lát, de nem hiszi, hogy ez sokáig tartson. Gondoskodni kell arról, hogy a város tömegesen kapjon árut, főleg burgonyát, zöldségfélét és hüvelyeseket. A szövetkezeti módszert ajánlja elfogadásra.

Weiner Miksa: Arra az esetre, ha a szövetkezet nem jönne létre, ajánlja, hogy kereskedelmi bizottságot alakítsanak s a város ennek meghallgatásával eszközölne nagyobb bevásárlásokat.

Back Bernát: Mikor a városnak a szóban forgó összeget felajánlotta, az ingyen kenyérre gondolt. Most nem bánja, ha az egész pénzen élelmiszereket vesznek s azokat ingyen kiosztják, de ezt a pénzt kockára tenni nem szeretné.

Dr. Somogyi Szilveszter: Ennek nagy kihatása lenne a piacra is.

Aczél Géza szólalt még fel a szövetkezet ellen, melyet most feleslegesnek és elkészítettnek tart. Végül a bizottság úgy határozott, hogy mellőzi a kereskedelmi szövetkezet alakítását, ellenben javasolja, hogy vásároljon a város a legfőbb élelmi cikkekből üzleti merészséggel s a vásárlásai előtt kérje ki a szakférfiak tanácsát és közreműködését.

HIREK

0000

A török Vörös Félhold képeslevelezőlapjait 20 fillérért árusítja az Országos Bizottság, (Budapest, képviselőház.)

A beszállásolási költségek és a szállítók.

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Becsés lapja mai számában aposztrofálni tetszett a legutóbbi közgyűlésen tett azon kijelentésemért, hogy a háborúból egyik ember úgy veszi ki a részét, hogy a harctéren van, a másik meg úgy, hogy szállít. Méltóztassék megengedni, hogy röviden ki magyarázzam magamat.

Az 1879. XXXVI. törvénycikk értelmében a katonai beszállásolás a házbirtokot terheli. Hát ez természetes, mert a katonákat házakban lehet csak elszállásolni, de az 1879. XXXVII. törvénycikk felhatalmazza a törvényhatóságokat, hogy a katonai beszállásolás költségeinek a fedezésére pótdót vehessenek ki, melyből a háztulajdonosokat az igénybe vett helyiségekért kárpótolni kell. Ehhez a pótdóhoz legalább $\frac{1}{3}$, de legalább $\frac{1}{3}$ arányban a háztulajdonosok kötelesek hozzájárulni.

Ezeket a kiadásokat a város eddig a lakrészdóból fedezte. Normális időben futotta is ebből bőven, de a felesleget nem tették félre a szűk esztendőkre s most, hogy a háború miatt ezek a költségek felszaporodtak, hiányzik rá a fedezet. Pótdót nem mernek kivetni rá, mert ezzel az 50%-os pótdó 60%-ra emelkednék, ráháritják tehát ezt a terhet nem is az összes, hanem csak a belvárosi háztulajdonosokra.

Ezt tartom én igazságtalannak, ez ellen tiltakoztam én a közgyűlésen, amiért azután Bokor bizottsági tag ur megleckéztetett. Azt mondta, hogy most háború van, ebből hazafias kötelessége mindenkinek kivenni a maga részét. Én ezt teljes egészében aláírom, de csodálkozom azon, hogy miért vonakodnak a nem háztulajdonosok ezt a kínálkozó alkalmat felhasználni arra, hogy ehhez a hazafias közteherviseléshez a törvény által előírt arányban szintén hozzájáruljanak.

Soha sem huzódóztam sem békében, sem a háborúban polgári kötelességeim teljesítésétől. Családom minden férfitagja a háború kezdete óta ott van a harctéren, magam is, bár nyugalomban voltam, az első perctől fogva hadi egészségügyi szolgálatban állok minden díj nélkül. Joggal mondhatom hát, hogy kivettem a részem a hazafias kötelesség teljesítéséből. Nem akarom én azokat, akik a hadseregnek szállítanak, lebecsülni, mert hiszen aki tisztességesen szállít, nagyobb szolgálatot tesz, mint mi, orvosok, mert orvosi segítség nélkül meg van a katonaság nagy többsége, a ruhára és élelmiszerre azonban valamennyien rászorulnak. Szeged, 1915. október 29.

Tisztelettel
Dr. Kovács József.

— A Back-féle őrlési jutalék. A Back-féle őrlési jutalék teljes elszámolása rövidesen megtörténik. A város Back Bernát nemes ajánlata folytán mintegy 117.000 koronához

Belvárosi Kávéház

Elsőrendű kiszolgálás.
— Jó kávéházi italok. —
Reggeli és uzsonna kávé.

Szives pártfogást kér Radó Ignác, kávé.

Kopny Gyula

Auer-fény világítási- és
jókárbantartási vállalat

Szeged, Kosuth Lajos-sugárút 1. szám.

Csillárok, gázfűzők és
mindennemű gázfelszerelés
és élelmi cikkek raktára

Telefon: 468.

Telefon: 468.